

СТАЯ Редакције и Адми.:
Космајска ул. бр. 22.
www.nbo.rs

Огласи се дају у Адми.
Цена утвђена.

Неплатљена се писма не при-
јају. — Рукописи се не
не враћају.

Писма, рукописе, новац и
тако остало што се односи
на лист, слати власништву
листа.

Адреса за телеграме:
СТРАЖА — БЕОГРАД

Претплата за Србију
на пошти:
на годину . . . Дин. 12.—
шест месеци . . . 5.—
три месеца . . . 3.—
један месец . . . 1.—

Претплата за иностранство
на пошти:
на годину . . . Дин. 30.—
шест месеци . . . 15.—
три месеца . . . 7.50

СТРАЖА

СЛОБОДОУМНИ ОРГАН ЈАВНОГ МИШЉЕЊА

ТЕЛЕФОН УРЕДНИШТВ. 1092

Излази сваки дан у 6 ч. пре подне.

ТЕЛЕФОН ШТАМПАРИЈЕ 1092

Стање у Карпатима

— Руси су јаки и у хадмоћности на свима важнијим тачкама —

БУКУРЕШТ, 15. фебр.

У разговору са једном личношћу, која стоји веома близу руског посланика у Букурешту, један бугарски новинар сазнао је о стању руских трупа у Карпатима ово:

Из оправданих разлога руска врховна команда даје и сувише скучене извештаје са бојишта, а нарочито су кратки и нејасни извештаји са Карпата. Међутим, ја сам успео да сазнам, да стање руских трупа, на супрот извештајима немачких и аустријских агенција, не само што није критично, већ је необично повољно по саму успешну руску офанзиву. После омањег и беззначајнијег повлачења, руска главна команда је успела да пре германских и аустријских група заузме најважније позиције у Карпатима.

Неисцрпна руска резерва већ је поткрепила целокупну борбену линију, и можемо се за неколико дана надати новим великим али и одлучујућим борбама у Карпатима. Све су околности на страни Русије.

Румунија и њени националисти

Нема сумње да би Румунија остварила један велики део својих националних тенденција када би присајединила себи Ердеш. И нема сумње, исто тако, да је овај општи заплет много погоднији за остварење те њене тенденције него ли ма који други моменат, пошто би она у свакој другој прилици, и при највећој дипломатској ситуацији по њу, имала, у засебном дуелу са Аустро Угарском, да рачуна са једним огромно надмоћнијим непријатељем.

Због тога је свим разумљиво даја ватрени румунски националисти вервоздно узвикују по зборовима и митинзима: *Сад или никад!*

Али да би Румунија загазила у рат против Аустрије треба пре тога савладати велике, врло велике препреке. Све до најскривјеног времена,

Румунија је била филијал Аустрије на Балкану. Безана дворским сплеткама и тајним конвенцијама, са се према свом себи Ердеш. И нема сумње, исто тако, да је овај општи заплет много погоднији за остварење те њене тенденције него ли ма који други моменат, пошто би она у свакој другој прилици, и при највећој дипломатској ситуацији по њу, имала, у засебном дуелу са Аустро Угарском, да рачуна са једним огромно надмоћнијим непријатељем.

Румунија је била филијал Аустрије на Балкану. Безана дворским сплеткама и тајним конвенцијама, са се према свом себи Ердеш. И нема сумње, исто тако, да је овај општи заплет много погоднији за остварење те њене тенденције него ли ма који други моменат, пошто би она у свакој другој прилици, и при највећој дипломатској ситуацији по њу, имала, у засебном дуелу са Аустро Угарском, да рачуна са једним огромно надмоћнијим непријатељем.

Такав један нагао и енергичан преокрет могао би се у Румунији извести само под

неодољивим утицајем једне силене националне струје која би захватала ширске масе. Међутим, такав један покрет не може се очекивати у Румунији. Један стањајовит феудални режим, каквог у целој Европи нема, одржава у најстражовитијој материјалној и духовној беди масе румунскога народа. и док се са пуно права и разлога може говорити о националној свести, па и о националним тежњама, српскога сељака и бугарскога сељака, румунски сељак мучно да се успео уздићи до револуције високог појма: о националности и тешко да се може загрејати за борбу те врсте.

Румунија са својом заосталом социјалном организацијом, још није као што треба изашла ни из феудализма. И то што је представник и носилац националне идеје у њој, то је само варошко становништво са интелигенцијом и професионалним политичарима на челу.

Међутим, те класе су без пресудног утицаја на ток државних послова. Сву власт држе у својим шакама спахије, држи феудална аристократија, која до душе има неколико политичких нијанса и шаторунга као што су: конзервативни, конзервативно демократски и либерални, али који сви, у основи, имају једну идеологију и један класни интерес.

А идеологија и интереси румунских власника далеко су од тога да се поклапају са народним жељама и потребама. Пре свега румунска аристократија има у себи врло мало националнога осећања: она је

љаке као стоку и периодично шиље ренту господарима у Аустрији, Немачкој, Француској и Енглеској. Па и оно отмено друштво које се смиљује да живи у земљи, неманичега заједничког са народом: ти људи: говоре француски језиком, имају своје листове на француском језику, уживају у литератури и уметностима Француза, Енглеза и Немца и свију других народа само не свога!

Па чак и сам Таке Јонеско, херој националног ујединења, много је више Енглез и Румун и по својим породичним везама и по целокупном своме животу.

И тако, док се код румунскога народа још није појавила национална свест у маси, доле те свести готово никако и нема код његове аристократије, која у држави жари и пали. И камо онда тог силног импулса који би Румунију гурнуо на Аустрију?

РИБОШ

— Ја нисам надлежан. —

Пре неколико дана обилаше жандарм цеду улицу па наравно извратио и код мене.

— Да се, воде, све почи-
сти, — вели он — ленија мо-
ра да је чиста, пошто влада
дзараза! —

Добро добро! — Велим ја,
и наравно власт је власт, те
после пола часа почистим „ле-
нију“ и сасвим природно уне-
сем ћубре у двориште, да га
у добар час изнесе ћубретар.

Међутим, јуче долазила не-
каква комисија и прегледала
двориште и наравно пала јој
у очи пирамида од ћубрета.

— Молим, вас, зашто то-
лико ћубре? Што га нисте
изнела? — Искучава се члан
 комисије.

— Па како ћу? Где ћу?
искучавам се и ја. — Дајте
ми кола, или наредите да се
изнесе, ја ћу платити колико
кошт!

— Ја зато нисам надлежан!
— вели одсечно члан коми-
сије и олазећи вели ми —
регулишите ви ту ствар са
општином, иначе ћу вас дру-
ги пут — казном! —

Отишао сам до општине да
потражим надлежног госпо-
дина, али и ако сам обиграо
и први и други кат општине
ни до данас још нисам успео
да нађем на тог надлежног:
и ако чекам г. члана коми-
сије да ме ребне по кеси. И
то све због тога што нико
није надлежан.

Против гусарења

ЛОНДОН, 9. фебр. — Го-
сподин Аскит је изјавио у До-
њем Дому, да савезничке вла-
де проучавају питање о репре-
салијама, које треба предузе-
ти против немачке политике,
која напада и уништава тр-
говачке бродове, савезничке
и неутралне и непокушавајући
да спасе животе грађана, по-
слуге и невиних. Нада се, да
ће по том бити објављена за-
једничкаnota у скромом вре-
мену.

ФЕЉТОН

Емил Ришибур:

СМРТНА ПРЕСУДА

Пред судским столом у К.
ладнокрвно стајаше Женети
— избављени мрнар „Импе-
ратора“, лађе, коју је пре не-
колико недеља уништила бура.

За цело време главне рас-
праве Женети се држао мирно,
као да није оптужен за на-
мерно убиство Лориса, капе-
тана, поменуте лађе.

Председавао је Ц... капа-
цитет кривичног права.

Био је то човек строг али
и врло правичан. Женети је
признао да је Лориса убио,
он је уједно своје недело си-
лом околности правдао и твр-
дио да је убиство учинио је-
дину у крајњој и невољи.

Државни тужилац захтевао
је за смртну пресуду — што
је било сасвим оправдано.

Вешала

— Народ се буни и тражи мир
и хлеба, а влада га веша. —

РИМ, 15. фебр. — У Угар-
ској и Чешкој немири узимају
све шире размере. Народ се
буни, јер је наступила и глад.
„Коријер де ла Сера“ има
телеграфских извештаја, да
је избило неколико побуна,
које су озбиљно забринуле
меродавне кругове.

Циљ Савезника

ПАРИЗ, 9. фебр. — Напад
на утврђења од стране енгле-
ско-француске ескадре, према
француским листовима, није
само циљ пролаз већ и Ца-
риград. Операције ће бити
бити дуге али ће успети. Нђи-
хов је циљ, да избие Турску
из борбе и да се тако утиче
на балканске државе, које се
још устежу и да их привуку
Тројном Споразуму да при-
помогну завршном решењу
кризе и да припреме решење
проблема Цариграда и мре-
зуза.

Ратна позорница

Мало статистичких података

— Колико троше државе
у рату. —

Немачка троши дневно
106.668 000 д; или 4.444.000
дин. на сат; или 74.068 дин.
на минут; или 1232 на сваки
секунд; Енглеска: 26.667.000
дин. дневно, или 1.111.000 на
сат, или 18.517 на минут, или
308 дин. сваког секунда.

— Колико милијона учес-
тује у борби. —

Аустрија	54 000.000
Германија	70.000.000
Француска	40 000.000
Русија	170 000.000
Енглеска	423.000.000
Белгија	7 000.000
Србија	4 000.000
Црна Гора	400.000
Јапан	69 000.000
Турска	20 000.000

Укупно на рату нози на-
лизи се 857.400.000.

Женети је стајао вепомично
претрео је у животу и страш-
није часе... изгледаше као да
му горњи захтев у неколико
и годи. Као што хладнокрвно
и рече: „признајем да сам у
бица, и то ме гони. — У смрт-
ној казни наћи ћу бар души
мира.“

У самој ствари у њему се
нека велика тајна скривала.
Председник суда о смртној
пресуди није хтео ни да чује.
Он је био за то, да се прво
добро проуче и испитају не-
сртне побуде и тешке при-
лике у којима се оптужени
налазио.

Према његовом исказу кри-
вично право много положе и
на олакшавајуће околности.

Државни тужилац био је
нездовољан те је услед тога
почео мало јачим гласом: да
се према постојећем закону
свако намерно убиство казни
смртју, да други докази тамо
— где убица сам признаје и

**Трошкови прошлих ра-
това**

Мађарска буна (1848) 300
милијуна.
Кримска војна (1854—56)
10 милијарди.
Аустро-Талијански рат (1868)
једна и по милијарда.
Аустро-Турски рат (1866)
једна и по милијарда.
Америчка војна (1861—66)
50 милијарда.
Руско-Турски рат (1877) 5
милијарде.

Јапанско-Кинески рат (1894)
милијарда и по.
Шпанско Амер. рат (1898)
4 милијарде.

Руско-Јапански рат (1904)
10 милијарде.

Дуг Немачке

Год. 1878 немачки државни
дуг износио је 72 милијуна
марака, после десет година
та се сума улесетостручила.
Износила је 721 милијон. Год.
1898 сума се попела на две
милијарде, а 1908 године на
3 и по милијарде.

Илазећи у рат Немачка је
била дужна 10,355.577.144 ма-
рака.

Путује, путује...

— Мање то ако им не помогне —

РИМ, 15. фебр. — У ов-
дашњим мојим круговима,
кружи вест да је између вр-
ховне команде и команданта
јужн. војске, ерцхерцога Ев-
генија дошло до размишља-
жења, које се свршило тиме,
што је ерцхерцог свргнут са
положаја. Док не буде на-
менова нови командант, свр-
гнутог Евгенија заступа ге-
нерал Елих!

Дневне вести**Код престолонаследника**

Јајаљају нам из Ниша;
Његово Височанство Прес-
толонаслед. Александар из-
велео је примити јуче у ау-
дијенцију чланове Рокфелер-
ве комисије господу Ернесту
Бикнелу подпредседнику дру-
штва Црвеног крста Сједиње-

них потребни и да закон о
намерном убиству не познаје
изузетака. Даље рече: када
би се што полагало и на о-
лакшавајуће околности, да би
тад сваки злочинац у одбрани
своју навео много што-шта.
Он је и даље остао при свом
да се Женети осуди на смрт.

Ма да је државни тужилац
у прилог свог захтева читаву
группу параграфа спомену...
правични председник остале и
даље при том, да се не до-
гађа што савесније проучи.

Беше овај случај на прагу
сноше данашњег законодав-
ства. Реч је дата убици. Сви
се присутни нестручни окре-
нуже неустрашивом мрнару.

Десетог Августа кренустро
се са једног африканског за-
лива за јужну Европу.

Наш правац је требао да
буде северо-западно, преко
Средиземног мора за Јадран-
ски мореуз... Небо је било

них Америчких Држава Хо-
скија Цемса главног адми-
нistratora Рокфелеровог фонда
и Коленхерка секретара тога
фонда. Чланови комисије изло-
жили су украйко циљ свога
пута нашајо им је Његово Ве-
сочанство Престолонаследни
благоволео изјавити своју bla-
годарност и пожелети сре-
ћан пут.

Допутовали

Јуче по подне допутовали
су у Београд г. г. М. Драш-
ковић и Рад. Бојовић, мини-
стар војни.

Изјавио саучешће

Поводом смрти пок. Ст. Но-
ваковића, изјавио је породици
саучешће и г. Вениzelos пред-
седник грчког министарства.

Оболeo од тифуса

У Г. Мелановцу, оболео је
од пегавог тифуса др Драг-
утин Вељковић, санит. мајор.

У част мисије

Г. др В. Суботић млађи,
подпредседник Црвеног Крста,
дао је преку чучак у „Хо-
тел Касина“ у част чланова
Рокфелерове мисије а г. Јов.
М. Јовановић, изважедни по-
сланик и опуномоћени мини-
стар дао је истога дана ве-

черу у дипломатском клубу
у част чланова комисије.

Поклон ратницима

Коло Српских Сестара из
Приштине, послало је војни-
чима моравске дивизије као
свој поклон 4 сандука дувана
од во 40 к грама и 4 кутије
папира.

Из општине

Месни одбор за помоћ бе-
оградске сиротиње, решио је
на свој пренујачарашњој сед-
ници да се помоћ изда сирот-
ним породицама које поједан
гинар, а по 0.30 п. дин. од
главе у породици.

Чируга

Породицу Јанојића, заде-
сила је велика весрећа смрђу
њилове добр. кћери, сестре,
братачине и тетке Персије,
која је приликом бомбардо-
вања тешко повређена и од
ране умрла.

Погреб је десна у 9 часова
пре подне.

Промиштан

За порезника III класе у
пореском одељењу среза хо-
мљеског постављен је г. Драг-
ольба Марковаћа, порез. 1.
сте класе пореског одељења, ере-
за рамског.

Дневник једног артиљерца

из СРПСКО-АУСТРИЈСКОГ РАТА.

15.

Да дивних ствари, како које
све лепше од лепших; када
би се дала награда на злочи-
не, маџари би без сумње до-
били прву награду!

Ето што је овај јадни
народ морао да оставља своје
куће и своје домове па да
бези голо и босо, да се туца
од немила до недрага!

30. септембар. Дешавале
се исте сцене као и јуче, сто
га немам шта описивати јер
би само морао да понављам
што сам већ по сго пута го-
воројо. Увече се одвојисмо;
вод пође за на положај а
п остаде да и даље бивакује
на истом месту.</

посуствуше, али и ту нам првијење даје другу помоћ. Десно од пуга логоровала је бојна комора ши пешадијског пука и позива чији командир је случајно у ово доба био будан и ван шатора па видећи да иде хаубица и да су и војници сустали, заје од шатра до шатора вичући своје војнике: стално кукате за хаубицом: камо хаубица камо хаубица; ето вам хубица али само треба да се извуче уз брдо. На ове рече пољетеши војници са свију стране, из свију шатора; једни ухватише за пољске коњушине други за точкове тренчи за лфете и т.д., те тако једва извукосмо на брдо. Када је освануо 4 септембар ми смо већ били у Баре, а у 11 часова пре подне стигли смо у Церову одакле отворисмо ватру на непријатеља избацивши свега 4 разорна зрна. Непријатељ добивши наша кредитивна писма и видевши да им је текст врло оштар а то сасвим стршан повуче се на добро утврђене и из радије спремљен положаје „Цип“ и „Биљег“.

Врњачка Хроника

— Долазак Енглеса — Отварање Болнице — Живот у Бањи — Долазак бегунаца —

Врњци, 7. фебруара
Има већ десетак дана од како је овде приспела енглеска мисија, која је дошла са жељом да брижљиво лече наше рањенике који осветлаше српско оружје и знатно помогло у рату савезнике Мисија је понела 8 вагона разног санитетског материјала. Болница је већ скоро готова и за који дан ће почети свој рад.

Живот у Бањи је као и у другим палавкама, десета скуп, али ипак бегунци из пограничних места беже свамо мислећи да је овде јефтино. Живот у Бањи још није онакав какав је био раније или није ни чудо фебруар је те гости ове чувене бање цео дан седе по кућама и ту са нестручњем чекају новине.

мирнији. Мало-мало па би огromним својим докладом посматрао јужне облаке, који се још никако не виђају, али су се по ужасној запари већ осећали.

Ми смо се налазили баш на правцу којим бесна бура јури.

За мрнара постое два стражила бура и индус, синови једне мајке. Оба ова ветра полазе из пустине Сахаре. Први узима правац преко Средоземног мора, северо западно и у јужној Угарској у тако-званом песку оставља трагове своје до овиме. А други југо-источно ирема Индији и Кини бесно јури, док оњихове врлети и стене не лупи својом лудом главом. И један и други до сада бедају мрнару многу горку сузу натераше.

Капетан је се саветовао с искусствим Феручијом, којим правцем да скрене, и колико

У Бањи је од гостију већином чиновника, пензионара, а има довљан број оних људи који су овде приспели да нашли лека у овој чуvenој ма, свет се врло много чува.

Крв није вода

Хрвати протестују против говора Тисина.

ПАРИЗ, 15. фебр. — „Там“ публикује ко-чинике извршног одбора хрватских емиграната којим протестују против последњег говора графа Тисе у корист Хрвата. Овај тежња, да се ствар хрватска одвоји од српске, осуђена је да бедно пропадне у покос притиску извршеном над хрватским посланицима над народом. Краљевине Хрватска и Славонија посведочавају жељу хрватског народа, да се он сматра као један народ са српским народом, за који га везују свете везе земљишта, крви и језика и да она прогестују против рата објављеног Србији и Црној Гори, које сачињавају дело недељивог српско хрватског народа.

РУСКА ОФАНЗИВА

Руси напредују

ПЕТРОГРАД, 15. фебруара.

Наше трупе наступају на целом фронту. Немци се повлаче у највећем нереду.

Борбе на Јемену

ПЕТРОГРАД, 13. фебруара.

Непријатељева пешадија, која је била прешла Њемен близу Светојајанска, одбила је на леву обалу реке. На истој речи, северно од утврђења у Гродну, борба се продолжила на веома протегнутом фронту. Неколико смо села освојили, губили и понова освајали. Опсадна артиљерија немачка почела је, да бомбардује Осовијец метцима великог калибра. 12. фебруара у 4 часа по подне, један врло силен немачки напад на Сектор који се протезао, између Борба и Едубана, одбијен је с великим губитцима непријатељевим. У пределу Пшасниша наше су трупе имале осетна успеха најавивши Немце на повлачење на фронту око 40 врсти. Против напади непријатељеви после огорченог борби прса у прса и на бајонет одбијени су. Наше трупе настављају, да јуришу на села у којима се непријатељ држи. Заробили смо више од хиљаду људи и запленили смо миграљева

На Висли

На левој обали Висле одбили смо немачке нападе у пределу Боржимова. Одржали смо се на Мајуру Могели, који смо заузели 11. фебруара. Тврде, да је непријатељ пре трпео осетне губитке у овом пределу у којем смо запленили и четири справе за бацање бомби.

Жемачке трупе деморализаке

ПЕТРОГРАД, 13. фебруара. — Многи заробљеници ухваћени на путу за Гродно, који су припадали 40 корпусу, који је скоро образован, једнодушни су у тајењу да је овај корпус претпое врло избиљне губитке и поред немачког успеха у авустовским шумама Немачке су трупе врло деморализане. Број заробљеника непрестано се повећава. Према исказима заробљеника, заузимање мајура Могели од наших, обашњава се изненадним нападом, који Немци нису могли поправити због недостатка искусних немачких официра.

им је потребно времена, да се ма на коју страну склошимо од праве струје.

Момци се немо посматрају сваки је стајао на свом одређеном месту спреман за очајну Сорбу. Неки је ужас свима нама овладао.

С југа се указа облак. Зарудио би као каква димњава ватра, беше то бура пуне пешчаних честица у прелому сунчаних зракова.

„Ох, да се можемо ма на коју страну уклонити?“ — чуо би се очајни глас капетана.

Опробани Феручио трудио се да му помогне... Али њему, да је Бог, или ђаво одузе памет. Заповедио нам је да прави узанемо десно; и то нас је управо и уништило...

Бура је неочекиваном брзином стигла и доби нам лађу с ребра... Осим ужасног потреса и тутњаве не сећам се другог ничег.

О, господо, ко на мору није

бањи. Пречани су скоро сви отишли, има још неколико по родица, који ће у скоро отпуштавати. Болоштине овде не-

ПОСЛЕДЊЕ ВЕСТИ

Румунски зајам

РИМ, 15. фебруара. — У овдашњим доброобавештеним круговима се говори да су преговори између енглеске и букурешке владе о заклучењу једног зајма, на најбољем путу да се повољно закључи. Целокупна енглеска штампа пише веома симпатично о Румунији и мисли, да јој треба дати зајам, јер ће иначе Немачка ма и по најгорим условима по себе пошто пото створити у земљи новац само да би се Румунија и даље држала неутрално.

Цавид у Ђерлику

БУКУРЕШТ, 15. фебр. — Цавид беј, турски министар финансија, путовајући је преко Букурешта у Берлин. У Букурешту Цавид се задржао два часа, конфиришући са посланицима Немачке и Турске

Буријак против Хинденбурга

БУКУРЕШТ, 15. фебруара. — Из Беча јављају да је између генерала Хинденбурга и барона Буријана дошло до несугл сице односи даљих операција.

У војним круговима влада велика забринутост због овог неслагања у гледиштима, и немачки штаб гледа у овоме нездадовољство немачке врховне команде против немачких оперативних планова.

Против рата

ПЕТРОГРАД, 14. фебр. — Суд је осудио неколико социјалиста и између њих и пет чланова думе на губитак грађанских права и изгнанство. Ових пет социјалиста, чланова думе, окривљени су што су као чланови социјалистичке партије агитовали против рата и ширили међу радницима ид ју, да се преобрата у републику све европске земље подразумевајући ту и Русију.

Са мора

ВАШИНГТОН, 11. фебр. — Америчка лађа „Раби“ најшла је на мину близу немачке обале и потонула је. Ношила је на себи 4600 бала памука.

Јлад у Ђечу

БЕЧ, 13. феб. — Скупштинско преседништво је имало састанак с министром председником Штирком. У питању о цензури, председник министарства је изјавио, да влада није прешла мере на које јој опсадно стање даје права. Односно питања о снабдевању храном. Штирк је нагласио важност јучења царског решења и изјавио је наду, да ће садашња количина цереалија и брашна бити довољна после већ предузетих мера. Што се тиче сазива парламентарне сесије, Штирк је рекао, да пошто се услови нису изменили боље је, да у садашњим тренутцима неизазивају борбе странака с погледом на велико дело одbrane отаџбине, које треба једино да доминира све до закључења мира.

Криза у Ђугарској

СОФИЈА, 15. феб. — Вест о оставци данашњег кабинета узима све озбиљнији карактер, др. Радославов држао је са својим пријатељима неколико конференција Очекује се оставка.

Румунија

НИШ, 15. феб. — По једној вести из Софије, очекује се да Румунија у току ове недеље ступи у акцију, објављујући рат А. Угарској.

ако беше изнурено ипак је животна знака о себи покаживало. Борило је се са надмоћнијом непогодом на живот и смрт.

Један га је талас веома добрају до моје полузе, коју је он грозничаво и дохватио. Поглед му беше укочен — забленут, а руке и лице модро, зуби му цвокотају и више је личио на мртвача него на живу човека. Једва сам познао у њему капетана Лориса, — узорак целе катастрофе.

На његову и моју несрћу беше слаба за два тела, односно она је под теретом нас двојице почела да тоне. —

Гледао сам очевидну своју пропаст. На помисао, да је крвицом његовом толико не виних људи погинуло и да ће ево због њега, и ја, једини гласник целе несрће, да погинем, — изгубим присебност. Кров ми се узмутила, престао

сам бити човек, одједном ми сицу несрћна мисао, да га убијем тог одвратног човека. Дрво је нагло тонуло, мисли ми се брзо рођише, а сила о-колности, страх од смрти примораше ме, да га се што пре отресем и да тим свој бедни живот спасем.

Несрћно је то стање, које се без сличног страха не да ни замислити у правој горчини својој.

Ја сам се решио, нагло саму се приближио, а он ме је јадник само немо посматрао, није ме разумео. Ударио сам га баш по левом очу згрчном песници. — Тешко је јаукнуо — често је рикао и одмах се изгубио међу таласе.

Убио сам га, мрнару би усне здрхтале.

Његов самртни јаук и да нас ме потреса; ал' тако је морало да буде!

А сад чекам непристрасни суд ваш..

Судите господо! —

Чланови суда занемише. Изгледа као да се и сами у исту несрђу замишљаху. Подиће и нека језа. Сваки је засебно стрепио, да над овим човеком, који је толико патио — управо рећи умирао — изрече смртну пресуду. У невиност његову не смеђе посумњати пошто је већ и стручна комисија утврдила да није могла сма дрвена полууга одржати на површини воде два тела.

Државни тужилац је једним потезом пера повукао своју тешку оптужбу... Суд га је ослободио... Закон о крајњој невољи у погледу убиства — овим случајем први пут је ступио у живот.

с немачког
Дурак.

Ратна пошта

Моли се Висарион Николић, студент да се јави Жарку М. Милићевићу, студенту — Свилајнац где се налази сада.

Умољава се сваки онај који машица зна о Драгомиру С. Максимовићу редову 3 чете 4 бат. 19. пеш. пук 1 позива нар. војске. Именован је лежао у првој половини месеца новембра прошле године у ваљевској болници од тифуса.

Адреса: Војислав Максимовић арт. потпоручник 7 батерије шумадиског арт. пук „Танаска Радића“.

САНДУКА МРІВАЧКИХ
има готових свију сорти код
ТИШЛЕРА РАКЕ

Балканска улица бр. 49. (Краљева вијара) код „ЗЛАТНОГ КРСТА“
У БЕОГРАДУ

59 1-7

57

НОВИ МОДЕ САЛОН ЖЕНСКИХ ШЕШИРА

С. Ж. Лазаревића — Ђеоград БЕОГРАД КРАЉА МИЛАНА 120.
у дворишту до хотел „Славије“

Отворен је и продаје зимску и пролетњу робу и прима оправке

2-5

СПЕДИТЕРСКА И КОМИСИОНЕРСКА РАДЊА

КАЛЧИЋ И ВОЈИНОВИЋ

СКОПЉЕ—ЂЕВЂЕЛИЈА

Извештава своје поштоване муштерије да њихова радња и даље врши ЦАРИНСКЕ ПОСЛОВЕ како увозне тако и извозне при царинарницама СКОПЉАНСКОЈ и ЂЕВЂЕЛИЈСКОЈ и ако су шефсви радње у рату.

Адреса за телеграм: КАЛЧИЋ ВОЈИНОВИЋ, Скопље Ђељевија.

6-15